

Haninge kommun

Granskning av årsredovisning 2017

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
3	Syftet med granskningen.....	4
4	Granskningens omfattning.....	4
5	Kommunens ekonomiska resultat och ställning.....	5
6	Årsredovisning 2017	7
6.1	Förvaltningsberättelse	7
6.2	Nämndernas verksamhetsberättelser	9
6.3	Redovisningsprinciper	11
6.4	Resultaträkningen	12
6.5	Balansräkning	14
6.6	Kassaflödesanalys	18
7	Sammanställd redovisning.....	18
8	Noterade fel	19

1 Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och synpunkter från granskningen av Haninge kommuns bokslut och årsredovisning för 2017.

I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed i kommunal verksamhet har efterlevts. Vid granskningen har inga väsentliga felaktigheter eller avvikelser från gällande lagstiftning eller från god redovisningssed noterats. Årsredovisningen är, i allt väsentligt, upprättad enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Föregående års siffror redovisas i förekommande fall inom parentes.

De väsentligaste slutsatserna i 2017 års granskning sammanfattas enligt följande:

- ✓ Årsredovisningen i dess helhet ger läsaren en god och rättvisande bild av Haninge kommuns verksamhet och ekonomi år 2017.
- ✓ I årsredovisningen lämnas en redogörelse för bedömd måluppfyllelse för de av fullmäktige fastställda målen. En samlad bedömning i relation till god ekonomisk hushållning avseende 2017 lämnas dock inte.
- ✓ Årsredovisningen ger en tillräcklig bild av kommunens utveckling, utmaningar, ekonomi och finansiella situation. Det lagstadgade balanskravet klaras.
- ✓ Begreppet "god ekonomisk hushållning" bör definieras och utvärderas på ett tydligare sätt.
- ✓ Nämnderna redovisar sammantaget finansiella överskott för 2017. Vid analys av nämndernas resultat bör det tas i beaktande att fullmäktige under året beslutat om ramjusteringar.
- ✓ Årsredovisningen bedöms i allt väsentligt uppfylla kravet på rättvisande räkenskaper.
- ✓ Det är positivt att kommunens soliditet fortsätter att förstärkas.

2 Inledning

EY har på uppdrag av revisorerna i Haninge kommun granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Rapporten innehåller iakttagelser från bokslutsgranskningen med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges.

3 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen, enligt god redovisningssed i kommunal verksamhet, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande resultat och ställning avses bland annat:

- att tillgångar och skulder existerar och avser kommunen,
- att tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt,
- att Haninge kommuns samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

4 Granskningens omfattning

Revisionen har utförts med utgångspunkt i kommunallagen, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet samt kommunens regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsredovisningen omfattar huvudsakligen:

- ✓ Förvaltningsberättelsen
- ✓ Nämndernas verksamhetsberättelser (övergripande genomgång)
- ✓ Årsbokslut (räkenskaper)
 - Resultaträkning
 - Balansräkning
 - Tilläggsupplysningar presenterade i notform
 - Kassaflödesanalys
 - Sammanställd redovisning (koncernredovisning)

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att kommunen beaktat ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper i förekommande fall. Granskningen har utförts genom såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

5 Kommunens ekonomiska resultat och ställning

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för Haninge kommun.

Nyckeltal	2017	2016	2015	2014	2013
Årets resultat, mkr	123,5	94,5	77,8	74,7	85,3
Eget kapital, mkr	1 625,1	1 499,3	1 400,3	1 322,5	1 245,4
Verksamhetens nettokostnader (inkl. exploateringsintäkter) i procent av skatteintäkter/statsbidrag samt utjämning	97,2	97,7	98,6	98,0	97,6
Nettoinvesteringar, mkr	242,4	195,8	171,7	122,3	119,1
Skattesats, (procent)	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8
Soliditet 1. (procent)	46	46	29,0	33,0	34,7
Soliditet 2. (procent)	8	3	-2,0	-5,0	-10,0

Soliditet 1: exklusive ansvarsförbindelser för pensioner
Soliditet 2: inklusive totalt pensionsåtagande.

Haninge kommun redovisar ett positivt resultat uppgående till 123,5 mkr (94,5 mkr) vilket främst förklaras av ökade skatteintäkter. Resultateffekten reduceras dock till viss del av att även kostnaderna har ökat. Balanskravsresultatet har ökat och uppgår i år till 115,4 mkr jämfört med 77,3 mkr föregående år.

Likt föregående år har kommunen inga poster av uppenbar engångskaraktär.

I samband med granskningen noterades att nämnderna sammantaget, exklusive kommunstyrelsens finansförvaltning, redovisar ett överskott gentemot budget om 69,8 mkr (101,5 mkr). För år 2017 redovisar samtliga nämnder, förutom socialnämnden ett överskott gentemot budget (-5,5 mkr). Föregående år redovisade samtliga nämnder ett överskott.

Vid analys av det ekonomiska utfallet inom nämnderna bör det dock beaktas att fullmäktige under året beslutade att justera nämndernas rambudget. Beslutet avsåg en resultatöverföring av driftmedel från 2016 uppgående till 30,9 mkr, vilket påverkar kommunens prognostiserade resultat negativt med 15,9 mkr. Sammantaget utökades nämndernas och kommunstyrelsens budget med 35,3 mkr samt att en minskning av kommunfullmäktiges reserv och äldrenämndens budgettram gjordes med -2,6 mkr respektive -1,7 mkr. Se även avsnitt 6.2 nedan.

Nettokostnaderna för året uppgår till 4 297,5 mkr och har därmed ökat sedan föregående år med 6,0 procent. Ökningstakten är således märkbart högre än föregående år då kostnaderna ökade med 4,7 procent.

Vid granskning av årets bokslut konstateras att Haninge kommun uppfyller det lagstadgade balanskravet. Kommunens intäkter ska överstiga dess kostnader, efter justering för poster av engångskaraktär, som i år avser exploateringsvinster som uppgår till +8,1 mkr. Totalt uppgår det lagstadgade balanskravet till 115,4 mkr.

Investeringsvolymen, inklusive investeringar avseende VA, uppgår för året till 334,4 mkr (301,6 mkr). Av investeringsutgifterna omfattas 242,4 mkr av projekt som tilldelats investeringsmedel. Årets avvikelse mot kommunens investeringsbudget uppgår således till 165,9 mkr där avvikelserna framför allt förklaras av att projekt flyttats framåt i tiden, eller fortfarande är pågående. En stor del av kommunens totala investeringsutgifter omfattas likt föregående år av VA-investeringar och uppgår för året till 92,0 mkr. Investeringsutgifter är hänförliga till bl.a. upprustning av lokaler, färdigställande av Miljöverkstaden och utkikstornet på Tornberget, VA-utbyggnad på Dalarö och i Årsta Havsbad och evakueringskostnader vid ny- och ombyggnationer. Likt tidigare år noteras att kommunens investeringsvolym inte uppnår budget. Budgetavvikelser avseende investeringar är betydande.

Ett vanligt förekommenade nyckeltal vid bedömning av det ekonomiska läget i kommuner är verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Om måttet överstiger 100 procent måste den löpande verksamheten täckas på annat sätt än genom skatter och verksamhetsintäkter, t.ex. genom ett finansiellt nettoöverskott eller försäljning av tillgångar. För Haninge kommun uppgår detta nyckeltal 2017 till 97,2 procent vilket ligger i linje med de senare åren. Föregående år uppgick nyckeltalet till 97,7 procent.

Likt 2016 uppgår soliditeten för 2017 till 46,0 procent. Om hänsyn tas till pensionsförpliktelser, vilket är av intresse då dessa pensionsåtaganden i praktiken utgör en skuld för kommunen, uppgår soliditeten till 8,0 procent vilket är en ökning från föregående års 3,0 procentenheter. Det noteras att detta soliditetsmått stadigt förbättrats under den senaste sjuårsperioden vilket indikerar en förbättrad långsiktig finansiell styrka och stabilitet.

Vår bedömning – De flesta av nyckeltalen visar på en positiv utveckling för 2017, vilket är glädjande. Nämnderna redovisar sammantaget ett positivt resultat. Vid analys av det finansiella utfallet bör det tas i beaktande att fullmäktige beslutat om budgetjusteringar under året.

Det finns således, likt tidigare år, anledning att noga följa den fortsatta finansiella utvecklingen. Detta med anledning av kommunens snabba expansionstakt samt förändringar i den demografiska utvecklingen. Äldrenämndens, som tidigare haft underskott, har sedan 2016 kommit i balans och redovisar ett överskott även 2017.

6 Årsredovisning 2017

6.1 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt den kommunala redovisningslagen (kap 4) ge en samlad bild över kommunens utveckling under året samt framtida utveckling. Vidare ska förvaltningsberättelsen även innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för verksamheten samt ange på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras.

I föregående års granskningsrapport påpekade revisionen att kommunen inte följde kommunala redovisningslagens angivna struktur för förvaltningsberättelsens innehållsförteckning. Åtgärder har därefter vidtagits. Övergripande är dock strukturen på årsredovisningen den samma som föregående år.

Haninge kommuns förvaltningsberättelse och dess olika delar kommenteras kortfattat i följande avsnitt.

Inledande delar i förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen inleds med en beskrivning av kommunens utveckling ur ett antal olika perspektiv, däribland "samhällsekonomisk utveckling", "bostäder och befolkning" samt "klimat och miljö".

Arbetet med utveckling av strukturen för intern kontroll kommenteras och beskrivs i ett eget avsnitt. Det noteras att även bolagens arbete med intern kontroll beskrivs om än kortfattat. Avsnittet omfattar dock ingen övergripande bedömning av huruvida nämnderna har en tillräcklig intern eller ej, vilket är en brist.

Framtida utmaningar sammanfattas i ett särskilt avsnitt. Både möjligheter och risker kommenteras, bland annat när det gäller kompetensförsörjningen till kommunens verksamheter men även krav på digitalisering.

Vår bedömning – Den inledande texten ger en god bild av Haninge kommuns förutsättningar och utmaningar. Dock är det vår bedömning att avsnittet rörande intern kontroll på ett tydligare sätt bör redovisa kommunens bedömning av de kontrollmoment som genomförs. Vidare är det vår bedömning att den känslighetsanalys som presenteras i annat avsnitt med fördel kan flyttas till avsnittet rörande framtida utmaningar. Det är också vår bedömning att risker för kommunens olika verksamheter på ett tydligare sätt kan beskrivas i förvaltningsberättelsen till kommande år.

Uppföljning av fullmäktiges mål

I avsnittet redovisas uppföljning av fullmäktiges 4 målområden, med 12 definierade mål och tillhörande målandikatorer.

Redovisningen av målnöjsnivån har en relativt lättillgänglig struktur. I jämförelse med föregående år redovisas en tydligare bedömning huruvida målen uppnås eller ej. Utfall rörande målandikatorer redovisas i tabellform på ett tydligt sätt, där även målvärden för 2018 redovisas.

Vår bedömning – Presentationen och redogörelsen avseende målen har förtydligats i jämförelse med föregående år, vilket är positivt. Det noteras att kommunstyrelsens bedömning är att 67 procent av målen "är på väg av uppnås", eller "är delvis uppnådda". Knappt 17 procent av målen uppnås ej och 17 procent av målen har inte utvärderats. Inte ett enda av fullmäktiges mål uppnås fullt ut under 2017.

Huruvida utfallet sammantaget är bra eller dåligt analyseras inte närmare i årsredovisningen. Av årsredovisningen framgår ingen analys av sambandet mellan kommunens målnöjsnivå och god ekonomisk hushållning, vilket hade varit önskvärt.

Verksamhetsutveckling och förbättrad kvalitet

I ett särskilt, men kortfattat, avsnitt redogörs det för kommunens verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete inom olika verksamhetsområden. Kommunens arbete med e-förslag, medborgarförslag samt jämförelser med andra kommuner beskrivs kortfattat.

Vad gäller jämförelser med andra kommuner görs en jämförelse av nio olika nyckeltal, inom 5 olika verksamhetsområden.

Vår bedömning - Det är positivt att både kommunens övergripande kvalitetsarbete och nämndernas struktur för intern kontroll beskrivs och utvärderas på ett relativt tydligt sätt. Vår bedömning är dock att avsnittet med fördel kan utvecklas ytterligare.

Finansiell analys, redovisning av uppdrag samt personal

I avsnittet finansiell analys redogörs övergripande för kommunens finansiella utfall, där det kommunala balanskravet särskilt kommenteras. I den finansiella analysen kommenteras den finansiella utvecklingen i fyra olika perspektiv: ekonomiskt resultat, kapacitet, risk och kontroll.

I efterföljande avsnitt redogörs det för arbetat och utfallet rörande de uppdrag som fullmäktige avlämnat till kommunstyrelsen samt nämnderna. Av redogörelsen framgår huruvida varje enskilt uppdrag är uppnått eller inte, eller om arbete pågår.

Årsredovisningen omfattar ett personalavsnitt som redogör för kommunens arbete kring organisationsförändringen med kommundirektörens nya roll som chef över samtliga förvaltningschefer, arbetsmiljöarbete, incidentrapportering, sjukfrånvaro samt pensionsprognos. Personalavsnitt finns även redovisade i verksamhetsberättelserna för respektive nämnd.

Vår bedömning – Den finansiella analysen speglar kommunens verksamhet i finansiella termer på ett överskådligt och tydligt sätt. I avsnittet redovisas kommunens balanskravsutredning, vilket är ett lagkrav. Avsnittet finansiell analys syftar till att tydliggöra utvärderingen av ”god ekonomisk hushållning” men begreppet används inte i avsnittet. Samma notering har gjorts under flera år, och vi rekommenderar att avsnittet kompletteras med detta i årsredovisning för 2018, och att det tydligt anges vilka finansiella mål kommunen har.

Vi rekommenderar vidare att analysen förstärks bl.a. med uppgift om vilken målnivå kommunen har för bl.a. soliditet, nettokostnadsandel och självfinansieringsgrad. Det skulle ge en mer tydlig analys om det redogjordes för vilka nivåer som bedöms vara hållbara med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning utifrån kommunens perspektiv. Vi noterar att antalet uppdrag från fullmäktige till kommunstyrelsen och nämnderna är relativt stort.

I personalavsnittet redogörs det på ett relativt övergripande sätt för arbetet med personalfrågor. Risker förknippat med kompetensförsörjning redovisas på ett övergripande sätt.

Det sammanfattande intrycket är att de delar av årsredovisningen som förvaltningsberättelsen omfattar ger en rättvisande bild av kommunens utveckling under år 2017 och att det sker på ett överskådligt sätt. Den finansiella analysen kan dock utvecklas ytterligare.

6.2 Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunens årsredovisning innehåller separata verksamhetsberättelser för varje enskild nämnd. Samtliga verksamhetsberättelser följer en likartad disposition med separata avsnitt för väsentliga områden som måluppfyllelse, ekonomi, intern kontroll, personal samt framtiden.

I årsredovisningens finansiella analys framgår respektive nämnds ekonomiska utfall mot budget. Sammantaget framgår att nämnderna redovisar ett positivt utfall mot slutlig budget om 69,8 mkr (101,5 mkr) men endast 39,0 mkr jämfört mot ursprunglig budget, se tabell nedan.

Nämndernas avvikelse mot budget (mkr)					
Verksamhet	2017	2016	2015	2014	2013
Kommunstyrelsen	9,2	7,5	13,3	3,9	3,9
Kommunfullmäktiges reserv	32,4	38,6	20,3	0	0
Valnämnd, Revision, Överförmyndar- och Upphandlingsnämnd	0,1	-0,1	2,5	1,3	0,4
Miljönämnden		0	0	1,3	0,6
Grund- och förskolenämnden	17,8	22,5	0,2	-10,6	6,0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	7,5	11,1	9,0	12,9	6,4
Socialnämnden	-5,5	11,1	1,5	7,5	8,1
Äldrenämnden	2,9	0,4	-52,0	-17,0	-9,9
Kultur- och fritidsnämnden	0,4	1,1	2,9	1,1	4,8
Stadsbyggnadsnämnden	5,1	9,4	4,2	15,5	10,3
Totalt	69,8	101,6	1,9	15,9	30,6

Ursprunglig budget samt slutlig budget (inkl. utökad budgettram) jämfört mot nettoutfall (mkr)						
Verksamhet	Ursprunglig budget 2017	Förändrad budgettram	Slutlig budget	Nettoutfall 2017	Skillnad mot ursprunglig budget	Skillnad mot slutlig budget
Kommunstyrelsen	207,5	4,1	211,6	202,5	5,0	9,2
Kommunfullmäktiges reserv	35,0	-2,6	32,4	0	35,0	32,4
Valnämnd, Revision, Överförmyndar- och Upphandlingsnämnd	1,7	0,1	1,8	1,7	0,0	0,1
Grund- och förskolenämnden	1 687,5	11,9	1 699,4	1 681,6	5,9	17,8
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	417,0	8,4	425,4	417,9	-0,9	7,5
Socialnämnden	850,0	3,9	853,9	859,3	-9,3	-5,5
Äldrenämnden	732,0	-1,7	730,3	727,4	4,6	2,9
Kultur- och fritidsnämnden	191,0	0,7	191,7	191,3	-0,3	0,4
Stadsbyggnadsnämnden	131,0	6,2	137,2	132,1	-1,1	5,1
Summa	4 252,7	31,0	4 283,6	4 213,7	39,0	69,8
Finansförvaltningen	-4 360,0	-13,0	-4 375,0	-4 337,2	-22,8	-37,8
Totalt, resultat	-107,3	18,0	-91,5	-123,5	16,2	32,0

Ovan visas nämndernas samt kommunfullmäktiges budgetreserv, ursprungliga budget, utökad budgetram samt slutlig budget. Den visar även skillnaden mellan utfallet mot ursprunglig budget samt slutlig budget. Totalt har nämnderna fått en utökad budget på ca 35,3 mkr samt att kommunfullmäktiges och äldre-nämndens reserv minskat med 2,6 respektive 1,7 mkr. Skillnaden mot slutlig budget uppgår till ca 69,8 mkr medan skillnaden mot ursprunglig budget endast avviker 39,0 mkr.

Det ekonomiska utfallet för respektive nämnd redovisas kortfattat i den finansiella analysen. I årsredovisningens separata avsnitt med nämndernas verksamhetsberättelser redogörs för det ekonomiska utfallet på en mer detaljerad nivå.

Vår bedömning – Vid analys av nämndernas resultat är det viktigt att ta hänsyn till de justeringar av budgetramarna som fullmäktige beslutat om under året. Vår bedömning är att det är av vikt att kommunen fortsätter att utveckla och förbättra budgetprocess för att på så sätt minimera de utökade budgetramar som kommunfullmäktige beslutar om. Att återkommande justera budgetramar kan innebära en otydlig ekonomi- och verksamhetsstyrning.

6.3 Redovisningsprinciper

Vi har lämnat ett antal rekommendationer som syftar till att förtydliga och utveckla avsnittet Redovisningsprinciper, exempelvis:

- Sammanställd redovisning – ange konsolideringsmetod, regelverk som de kommunala bolagen använder sig av samt hantering av avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag
- Hur bedömning av osäkra fordringar sker
- Redovisning av bidrag till statlig infrastruktur
- Utveckling av avsnitten Statsbidrag och Pensionsskulden, samt förtydliganden avseende Anläggningstillgångar.

Kommunen anger att rekommendationerna kommer att ses över under 2018 för eventuell implementering i kommande årsredovisning.

6.4 Resultaträkningen

Haninge kommuns resultaträkning år 2017			
Resultaträkning (mkr)	Budget 2017	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	1 215,0	1 190,4	1 216,4
Verksamhetens kostnader	-5 455,5	-5 409,4	-5 198,3
Avskrivningar	-70,0	-78,5	-72,5
Verksamhetens nettokostnader	-4 310,5	-4 297,5	-4 054,4
Skatteintäkter	3 599,7	3 565,1	3 380,6
Generella statsbidrag	788,3	854,8	769,2
Finansiella intäkter	18,0	9,2	10,8
Finansiella kostnader	-4,0	-8,1	-11,7
Resultat före extraordinära poster	91,5	123,5	94,5
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0	0
Årets resultat	91,5	123,5	94,5

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har minskat med -26,0 mkr jämfört med föregående år och -24,6 mkr jämfört mot budget. De minskade intäkterna är främst hänförliga till lägre driftsbidrag och lägre ersättning från försäkringskassan (totalt -48,3 mkr). De minskade driftsbidragen är delvis hänförliga till att kommunen, på uppmaning av SKL, nu bokför byggbonusen, 18,6 mkr (29,3), som "Generella statsbidrag". De minskade intäkterna från försäkringskassan om -8,4 mkr är hänförlig till att volymen på den personliga assistansen minskat under året.

Avgifter och ersättningar har ökat med 10,2 mkr (3,4 %) och beror till stor del på ökande VA-anlutningar och ökade intäkter från barnomsorgen i och med fler barn. Övriga intäkter har ökat med 12,8 mkr (4,5 %) vilket främst beror på lägre försäljning av konsulttjänster och högre intäkter från bostads- och lokaluthyrning. Vidare har kommunen lägre intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter då kommunen inte sålt lika många sådana som 2016.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 270,1 mkr (6,5 %) i jämförelse med föregående år, vilket framför allt förklaras av en positiv utveckling av skatteunderlaget samt ökade generella statsbidrag, främst på grund av bidrag för mottagande av nyanlända och högre utjämning. Vidare redovisas nu även byggbonusen som ett generellt statsbidrag.

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna för året uppgår till 5 409,4 mkr (5 198,3 mkr) och har ökat med 211,1 mkr sedan föregående år, motsvarande 4 %, vilket är något lägre än budgeterade kostnader om 5 455,5 mkr. Ökningen beror dels på ökade kostnader för inköp av verksamheter som inte bedrivs i egen regi. Likt föregående år är det främst socialnämnden och utbildningsnämnderna som ökat sina kostnader mest, och mycket är kopplat till den ökade befolkningen.

Personalkostnader har ökat med ca 130,8 mkr (5 %) vilket beror på dels den generella löneökningen och dels att kommunen är 107 anställda fler. Likt tidigare år har kommunens lokalkostnader ökat (3 %), dock endast marginellt i jämförelse med föregående år.

Årets avskrivningar uppgår till 78,5 mkr (72,5 mkr). Ökningen förklaras främst av att fastigheter och anläggningar har ökat i år.

Vi har i samband med revisionen av årsbokslutet genomfört en periodiseringskontroll av nämndernas intäkter och kostnader. Granskningen syftar till att ge en bild av i vilken omfattning redovisningen speglar verkligheten genom en korrekt periodisering av kostnader och intäkter. Inga noteringar har gjorts i samband med årets granskning.

Kommunen redovisar i år ett positivt finansnetto uppgående till 1,1 mkr vilket är en förbättring jämfört med föregående års finansnetto om -0,9 mkr.

Extraordinära poster

Kommunen redovisar inga extraordinära poster för 2017 eller 2016.

Ledningsnära kostnader

I samband med vår granskning av kommunens årsbokslut har vi genomfört en uppföljande stickprovsvis kontroll avseende kostnader bokförda under perioden oktober till december. Vår granskning har omfattat följande kostnadstyper:

- ✓ Extern och intern representation
- ✓ Resekostnader
- ✓ Logikostnader
- ✓ Kurser och konferenser
- ✓ Övriga personalkostnader
- ✓ Uppvaktningar och presenter

I samband med löpande granskning noterade revisionen, i likhet med tidigare år, brister i form av avsaknad av dokumentation och/eller underlag såsom deltagarlistor, syftesbeskrivning samt program/agenda. Kommunen uppgav då att avsikt fanns att granska samtlig intern och extern representation för att säkerställa att erforderliga uppgifter alltid anges och biläggs.

De stickprov som togs vid bokslutsgranskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Vår bedömning - Vår granskning har visat att kommunens resultaträkning, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av kommunens intäkter och kostnader.

Vi har tidigare rekommenderat en förstärkning av kontrollen avseende samtliga förtroendekänsliga kostnader. Vi noterar i samband med bokslutsgranskningen att framsteg synes ha skett och uppmuntrar Kommunen att fortsätta med sina kontrollåtgärder för att säkerställa att denna förbättring blir beständig.

6.5 Balansräkning

Vid granskning av kommunens balansräkning har följsamhet till lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt god redovisningssed för kommunal verksamhet tagits i beaktande. Samtliga balansposter har stämts av mot kommunens upprättade bokslutsdokumentation och underbilagor. I samband med granskningen har vi genomfört stickprovsvisa avstämningar gentemot sidoordnade system för att säkerställa korrekt värdering och periodisering.

Haninge kommuns balansräkning år 2017		
TILLGÅNGAR (mkr)	2017	2016
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	1,4	2,8
Byggnader och mark	1 538,9	1 242,6
Maskiner och inventarier	128,9	103,8
Pågående projekt	243,0	307,2
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar samt aktier	77,5	73,1
Långfristiga fordringar	37,2	32,9
Summa anläggningstillgångar	2 026,9	1 762,4
Omsättningstillgångar		
Förråd och lager	0,1	0,2
Exploateringsområden	198,4	312,4
Kortfristiga fordringar	499,7	444,8
Kassa och bank	784,6	748,3
Summa omsättningstillgångar	1 482,8	1 505,7
SUMMA TILLGÅNGAR	3 509,7	3 268,1

Haninge kommuns balansräkning år 2017		
EGET KAPITAL OCH SKULDER (mkr)	2017	2016
Eget kapital	1 625,1	1 499,3
varav årets resultat	123,5	94,5
Avsättningar och liknande förpliktelser	394,7	424,3
Långfristiga skulder		
Lån	520,4	436,8
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	969,5	907,7
Summa skulder	1 489,9	1 344,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	3 509,7	3 268,1
Ansvarsförbindelser	7 148,4	6 297,1

Nedan följer en sammanfattande redogörelse för våra noteringar i samband med granskningen av kommunens balansräkning.

Materiella anläggningstillgångar och pågående projekt

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 224,4 mkr (301,6 mkr), varav 92,0 mkr hänförs till VA-investeringar inom mark och exploatering. Investeringar avser till stor del fastigheter och mark men även pågående ny-, till- och ombyggnation. Ökad investeringsvolym beror bland annat på fortsatta utgifter inom kommunens större projekt; investeringar berör bland annat den nya stadsdelen Vega, Årsta Havsbad samt ledningsarbeten.

Kommunens redovisade avskrivningar har stickprovsvis kontrollberäknats utan anmärkning. Vi har även stickprovsvis granskat verifierande underlag, projektredovisningar och fakturor i samband med aktiveringar av nya projekt. Vid granskningen av kostnader för reparation och underhåll noterades en kostnadsföring av ett förgävesprojekt om 1,5 mkr. Underlagen avseende detta bedöms som knapphändiga och utgörs enbart av en bokföringsorder. Granskningen har i övrigt inte föranlett någon notering. Vi kommer att fortsätta följa redovisningen av pågående projekt och exploatering under kommande år.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens finansiella anläggningstillgångar uppgår per balansdagen 2017 till 114,7 mkr och har således ökat med ca 8,7 mkr mot föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av en insatsemission i Kommuninvest, anskaffningar av aktier i Inera AB samt ökade lån för VA-anslutningsavgifter.

Omsättningstillgångar

Kommunens *kortfristiga fordringar* uppgår totalt till 499,7 mkr (444,8 mkr), fördelade huvudsakligen på Kundfordringar (83,7 mkr), Momsfordran (67,6 mkr) Upplupna skatteintäkter (74,5 mkr) och Interimsfordringar (177,3 mkr).

Interimsfordringar har ökat med ca 34 mkr, vilket förklaras bl.a. av en ersättning från Försäkringskassan uppgående till 18,8 mkr.

I samband med granskning av kommunens kundfordringar på externa och kommunala motparter har vi genomfört en åldersanalys av utestående fordringar. Analysen visar att fordringar som förfallit sedan tre månader eller längre uppgår till 6,7 mkr (8,0 mkr). Fordringar med förfallodag under 2014-2015 uppgår till cirka 2,5 mkr och fordringar som förföll till betalning under 2016 uppgår till 1,5 mkr. Kommunen har per balansdagen 2017 gjort bedömningen att dessa inte ska klassificeras som osäkra.

Kommunens *likvida medel* har stämts av mot kontoutdrag från berörda kreditinstitut. Avstämningen har inte föranlett någon notering.

Kommunens *exploateringsområden* har minskat med ca 113,9 mkr i jämförelse med föregående år och uppgår per 171231 till 198,4 mkr. De minskade saldot är hänförligt till att kommunen under 2017 aktiverat pågående arbeten under exploatering i samband arbetet av bland annat den nya stadsdelen Vega och pendeltågsstationen Vega.

Eget kapital

Förändringen av eget kapital hänför sig till kommunens uppbokning av årets positiva resultat uppgående till 123,5 mkr samt insatsemission om 2,3 mkr.

Avsättningar

I kommunens balansräkning redovisas pensionsrätt intjänad efter 1998, vilket är i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Per balansdagen har kommunens avsättning stämts av mot specifikation från KPA, avstämningen har ej föranlett någon notering. Kommunens övriga pensionsåtaganden redovisas som ansvarsförbindelser inom linjen, i enlighet med rådande lagstiftning.

Kommunens totala pensionsåtaganden (pensionsavsättningar, löneskatt samt ansvarsförbindelser) uppgår per balansdagen till 1 742,0 mkr (1 780,0 mkr). Med avseende på att den del av pensionsskulden som redovisas som ansvarsförbindelse (1 361,0) någon gång i framtiden måste finansieras av kommunen är det, ur risksynpunkt, viktigt att även beakta denna.

Årets aktualiseringsgrad i kommunens pensionsberäkningar uppgår till 93 procent, vilket är en ökning i jämförelse med föregående år (89 procent). Aktualiseringsgraden innebär att 93 procent av de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av kommunens pensionsåtagande är uppdaterade fullt ut. En låg aktualiseringsgrad kan innebära en viss risk då inte all information ingår i beräkningarna. Vår bedömning är dock att det är positivt att kommunens aktualiseringsgrad ökat i jämförelse med föregående år.

Övriga avsättningar uppgår till 0 (56,2 mkr). De övriga avsättningarna utgjordes föregående år av avsättningar av medfinansiering vid diverse projekt inom kommunen. Per 2017 återfinns inga sådana avsättningar hos kommunen.

Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga låneskulder uppgår per balansdagen till 520,4 mkr (436,4 mkr). Förändringen är hänförlig till ökade skulder för anläggningsavgifter för VA.

Kortfristiga skulder

Balansposten utgörs bland annat av personalrelaterade skulder (274,5 mkr), skatteskulder (69,4), leverantörsskulder (257,9 mkr, inklusive kommunala bolag) samt av diverse interimsskulder (84,7 mkr) och övriga skulder (211,5 mkr, inklusive koncernskulder).

Redovisade skulder har stämts av samt kontrollerats mot verifierande underlag. Därtill har även stickprovvis granskning med avseende på kontroll av korrekt värdering och hantering av periodiseringsposter kring balansdagen genomförts.

Kontroll har utförts av att samtliga personalrelaterade skulder har belagts med sociala avgifter. Kontrollen har inte resulterat i någon notering. Den individuella delen av pensionsskulden inklusive löneskatt har redovisats i enlighet med beräkningsunderlag från KPA.

I samband med granskning av kommunens leverantörsskulder har vi noterat att någon periodiseringskontroll inte görs av de leverantörsfakturor som ankommit, men ännu inte attesterats. I samband med granskning av periodiseringskontroll har noterats att tre fakturor, till ett totalt belopp om 7 mkr, som ankommit 2018 är hänförliga till 2017; dessa har inte bokats som upplupna kostnader i bokslutet 2017.

Vår bedömning

Vår bedömning är att kommunens balansräkning, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av dess ekonomiska ställning per balansdagen 31 december 2017.

Vi rekommenderar dock kommunen att implementera en rutin för att säkerställa korrekt periodisering av inkomna ej attesterade fakturor framöver.

6.6 Kassaflödesanalys

Vi har granskat att innehållet i kommunens kassaflödesanalys överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Vår bedömning - Kommunens kassaflödesanalys är upprättad i enlighet med övriga delar av årsredovisningen och ger i allt väsentligt en korrekt bild av likviditetsflöden under året. Kassaflödesanalysen har i år placeras efter balansräkningen i enligt med praxis och vår rekommendation.

7 Sammanställd redovisning

Haninge kommun upprättar en sammanställd redovisning för de åtaganden där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår hel- och delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital, vilket är i överensstämmelse med god sed för kommunal redovisning. Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt en beskrivning av de i koncernen ingående bolagen. I år redovisas tilläggsupplysningar till alla väsentliga poster vilket är en förbättring jämfört med tidigare år.

Konsolidering har skett av dotterbolagen Haninge kommun Holding AB (100 procent), SRV Återvinning AB (31,5 %), samt Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (52,5 %).

Årets resultat i kommunkoncernen uppgår till 168,7 mkr, att jämföra med föregående års resultat om 104,2 mkr, efter justering för bokslutsdispositioner.

Vår bedömning – Vi har granskat ingående resultat- och balansposter samt koncernjusteringar. Den sammanställda redovisningen bedöms ge en rättvisande bild, i allt väsentligt, över verksamheten och den ekonomiska ställningen för Haninge kommun och dess koncern per den 31 december 2017.

8 Noterade fel

Vi har noterat ej periodiserade leverantörsfakturor om 7 mkr. Vår bedömning är emellertid att de fel vi identifierat vid granskningen av kommunens årsbokslut sammantaget inte är av väsentlig karaktär. Kommunen bör dock under 2018 ta ställning till de rekommendationer som lämnats ovan, både vad gäller förstärkning av delar i årsredovisningen samt översyn av vissa rutiner, och vidta lämpliga åtgärder.

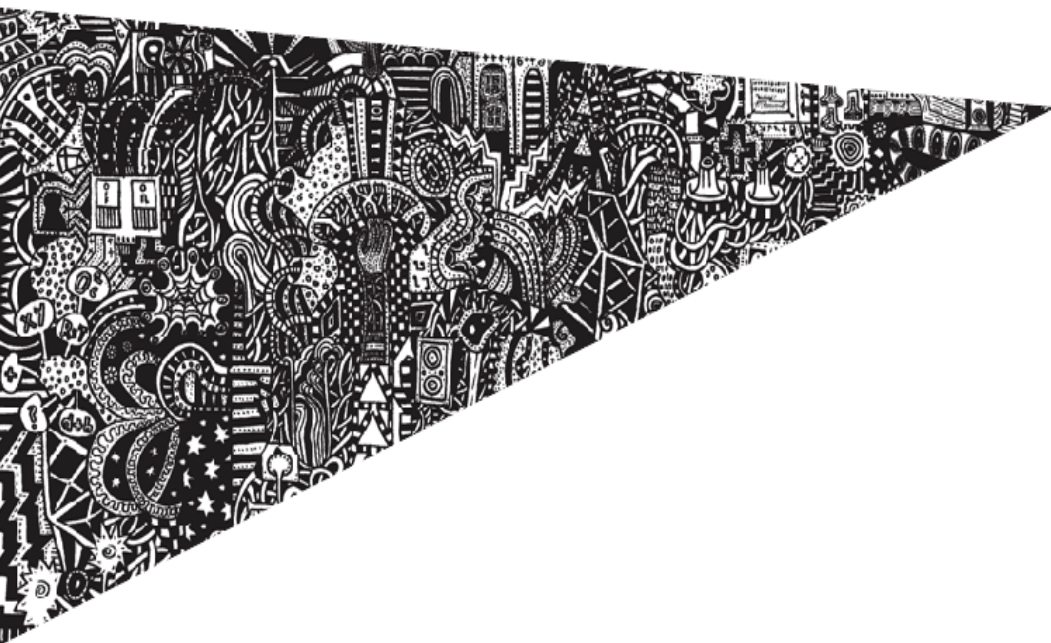
Stockholm den 4 april 2018

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

Södertörns Upphandlingsnämnd

Granskning av årsbokslut 2017

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Syftet med granskningen.....	3
4. Granskningens omfattning	3
5. Kommentarer kring förvaltningsberättelsen	3
6. Upphandlingsnämndens ekonomiska utfall	4
6.1. Granskning av det ekonomiska utfallet	4
7. Övriga noteringar	5
8. Slutsats	5

1. Sammanfattning

Vi har granskat Södertörns upphandlingsnämnds årsbokslut per 31 december 2017. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Årsbokslutet ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av nämndens resultat per den 31 december 2017.
- I förvaltningsberättelsen ges en övervägande god och översiktlig redovisning av nämndens resultat.
- Budgethållningen bedöms som tillräcklig
- För verksamhetsåret 2017 har nämnden haft formulerade mål, vilka följts upp och redogörs för i årsredovisningen. Måluppfyllelsen bedöms vara tillräcklig. Fortfarande finns en viss kapacitetsbrist vilken behöver åtgärdas.
- Det kan noteras att extern part genomfört en utvärdering av den bedrivna verksamheten. Ett kontinuerligt arbete pågår för att ytterligare stärka verksamheten under kommande år.
- Vidare är det vår bedömning att SUN i sin årsredovisning framöver bör redovisa en resultaträkning med en uppställningsform som är i enlighet med lagen om kommunal redovisning.
- Det bör noteras att nämnden benämner sitt dokument rörande årsbokslutet som "årsredovisning". Dokumentet följer inte lagen om kommunal redovisning, varför dokumentet med fördel borde benämnas "årsbokslut".

2. Inledning

Den 1 oktober 2012 bildades Södertörns upphandlingsnämnd som är en gemensam nämnd där Haninge kommun och Nynäshamn kommun samverkar inom dess upphandlingsverksamhet. På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi granskat den gemensamma nämndens årsbokslut för räkenskapsåret 2017.

Upphandlingsnämndens gemensamma huvudsakliga uppgift är att genom att samordna upphandling av varor och tjänster tillse att kommunernas verksamheter uppnår "rätt" kvalitet till lägsta möjliga kostnad samt bästa affärsmässiga villkor. Genom nära samverkan med verksamheterna ska nämnden besluta om avtalsområden vilka är lämpliga för ramavtal, genomföra upphandlingar samt teckna ramavtal inom beslutade områden. Vidare ansvarar nämnden även för genomförande av sådan upphandling som inte omfattas av ramavtal.

Verksamheten är fysiskt och organisatoriskt inrättad i Haninge kommun. Verksamhetens personal är anställd av Haninge kommun, vilka ingår som en enhet under kommunstyrelseförvaltningen. Intäkter och kostnader för verksamheten ingår i Haninge kommuns redovisnings- och ekonomisystem, som ett separat kostnadsställe.

3. Syftet med granskningen

Granskningens syftar till att bedöma huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen, att årsbokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av nämndens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande bild avses bland annat:

- att intäkter och kostnader existerar och avser nämnden,
- att intäkter och kostnader värderats och klassificerats rätt,
- att nämndens samtliga intäkter och kostnader medtagits,
- att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

4. Granskningens omfattning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet, samt Haninge kommuns regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsbokslutet för Södertörns upphandlingsnämnd omfattar årsredovisning samt resultaträkning. Granskningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av nämndens ekonomiska resultat och utveckling. Då nämndens räkenskaper hanteras i Haninge kommuns ekonomisystem har vår granskning skett parallellt med granskningen av Haninge kommuns årsbokslut. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

5. Kommentarer kring förvaltningsberättelsen

Upphandlingsnämndens årsredovisning inleds med en övergripande och sammanfattande redogörelse av året 2017 och väsentliga händelser under detta. Därefter följer en beskrivning av nämndens uppdrag (verksamhetsidé) och ansvarsområde (målområden). Måluppfyllelse och årets resultat för 2017 behandlas i separata avsnitt inom årsredovisningen. Målanalysen är uppbyggd utifrån följande målområden:

Haninge:

- Välmående kommuninvånare
- Utveckling
- En attraktiv närmiljö
- Effektivitet, kvalitet och service

Nynäshamn:

- Ett ekonomisk hållbart Nynäshamn
- Ett socialt hållbart Nynäshamn
- Ett ekologiskt hållbart Nynäshamn

De övergripande målen från medlemskommunerna bryts ner i verksamheten med specifika indikatorer samt målvärden. I årsredovisningens förvaltningsberättelse sker därefter en bedömning och utvärdering.

Av nämndens bedömning framgår ett relativt gott utfall när det gäller uppfyllnad av fastställda målindikatorer. Revisionen har dock noterat att det fortfarande föreligger en viss kapacitetsbrist. Efterfrågan på nämndens tjänster överstiger tillgänglig kapacitet, vilket kan vara allvarligt för medlemskommunernas strategiska verksamheter.

Det ekonomiska utfallet kommenteras endast kortfattat, och då i form av en budgetuppföljning.

Vår bedömning – Förvaltningsberättelsen bedöms ge en tillräcklig bild av nämndens verksamhetsår. Vår bedömning är dock att formerna för utvärdering och uppföljning av målen kan förtydligas, exempelvis i tabellform. Vidare är det önskvärt att nämnden tydligare redovisar sitt arbete med intern kontroll.

6. Upphandlingsnämndens ekonomiska utfall

Av nedanstående tabell framgår nämndens resultat för verksamhetsåret 2017.

Utfall 2017 (tkr)

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse mot budget
Försäljning av verksamhet	19 899	17 920	1 979
Övriga intäkter	0	1 860	-1 860
Intäkter	19 899	19 780	119
Lönekostnader	-13 534	-15 712	2 178
Lokalkostnader	-303	-400	97
Övriga verksamhetskostnader	-4 415	-3 668	-747
Finansiella kostnader	0	0	0
Kostnader	-18 253	-19 780	1 528
Nettoreultat	1 645	0	1 645

6.1. Granskning av det ekonomiska utfallet

Med utgångspunkt i vår årliga väsentlighets- och riskanalys har vi granskat det ekonomiska utfallet av årsbokslutet för räkenskapsåret 2017. Analyser har genomförts avseende intäkter och kostnader jämfört mot föregående år och budget. Vi har stickprovsvis granskat att kostnader är verifierbara samt att dessa har redovisats i rätt period.

Vår bedömning – Granskning av verksamhetens intäkter och kostnader har inte föranlett några väsentliga noteringar. Under året förekommer avvikelser mot budget för såväl intäkter som kostnader. Det ekonomiska resultatet för 2017 visar ett överskott om 1 645 tkr. Årets överskott balanseras till nästkommande år. Vidare är det vår bedömning att SUN i sin årsredovisning framöver bör redovisa en resultaträkning med en uppställningsform som är i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

7. Övriga noteringar

Nämnden följer i allt väsentligt Haninge kommuns struktur för intern kontroll. Väsentliga processer finns dokumenterade på ett övergripande sätt.

Revisionen har noterat att en extern part genomfört en genomlysning och utvärdering av verksamheten. Nämnden genomför ett antal utvecklingsprojekt för att ytterligare stärka den bedrivna verksamheten. Revisionen har för avsikt att följa detta arbete.

8. Slutsats

Vår uppfattning är att det redovisade ekonomiska utfallet samt att nämndens förvaltningsberättelse, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av den gemensamma nämndens verksamhet under år 2017.

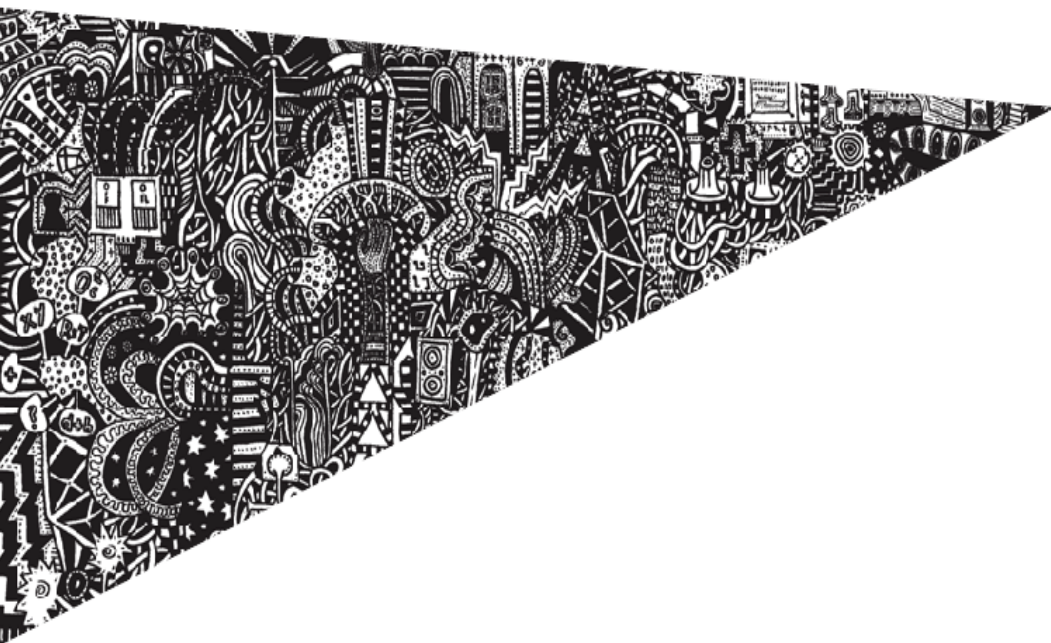
Stockholm den

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

Södertörns överförmyndarnämnd

Granskning av årsbokslut 2017

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Syftet med granskningen.....	2
4. Granskningens omfattning.....	3
5. Kommentarer kring förvaltningsberättelsen	3
6. Överförmyndarens finansiella resultat	4
6.1. Granskning av det finansiella utfallet	4
6.2. Intäkter.....	4
6.3. Kostnader.....	4
7. Övriga noteringar	4
8. Slutsats	5

1. Sammanfattning

Vi har granskat årsbokslutet per 31 december 2017 för Södertörns överförmyndarnämnd. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Årsbokslutet ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av nämndens resultat per den 31 december 2017.
- Nämndens förvaltningsberättelse bedöms ge en övervägande god och översiktlig redovisning av dess resultat.
- Nämnden presenterar ett överskott om 5 294 tkr avseende 2017, vilket kan jämföras med fjolårets underskott på 704 tkr.
- För året har nämnden haft formulerade mål, vilka följts upp i årsredovisningen. Målen har delvis uppfyllts under året.
- Det bör noteras att nämnden benämner sitt dokument rörande årsbokslutet som "årsredovisning". Dokumentet följer inte lagen om kommunal redovisning, varför dokumentet med fördel borde benämnas "årsbokslut".

2. Inledning

Den 1 januari, 2011 inrättades en gemensam nämnd för Överförmyndarverksamheten inom Haninge kommun, Huddinge Kommun, Tyresö Kommun, Nynäshamns kommun samt Botkyrka kommun. På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi granskat den gemensamma nämndens årsbokslut för räkenskapsåret 2017.

Överförmyndarnämndens gemensamma huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap samt förvaltarskap. Syftet med att utöva denna tillsyn är att förhindra att omyndiga, eller myndiga, personer som på egen hand inte kan ta tillvara sin rätt, missgynnas på ett ekonomiskt eller rättsligt sätt.

Verksamheten är fysiskt och organisatoriskt inrättad inom ramen för Haninge kommun vars anställda ingår som en enhet under kansliavdelningen (under kommunstyrelsen). Nämndens intäkter och kostnader ingår i Haninge kommuns redovisning, som ett eget kostnadsställe, och fakturering av kostnader sker till övriga fyra kommuner.

3. Syftet med granskningen

Granskningens syftar till att bedöma huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen, att årsbokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av nämndens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande bild avses bland annat:

- att intäkter och kostnader existerar och avser nämnden,
- att intäkter och kostnader värderats och klassificerats rätt,
- att nämndens samtliga intäkter och kostnader medtagits,
- att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

4. Granskningens omfattning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet, samt Haninge kommuns regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsbokslutet för Södertörns Överförmyndarnämnd omfattar verksamhetsberättelse samt resultaträkning. Granskningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av nämndens ekonomiska resultat och utveckling. Då nämndens räkenskaper hanteras i Haninge kommuns ekonomisystem har vår granskning skett parallellt med granskningen av Haninge kommuns årsbokslut. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

5. Kommentarer kring årsredovisningen

I likhet med tidigare år inleds nämndens årsredovisning med en övergripande beskrivning av dess viktiga händelser och ansvarsområde. Därefter redogör nämnden för måluppfyllelse under året. Analysen är uppbyggd utifrån två målområden:

- Välmående kommuninvånare
- Effektivitet, kvalitet och service

Av sju mål uppfyller SÖN fem mål, ett mål uppfylls delvis. Ett mål uppfylls inte, vilket avser att kunna erbjuda ställföreträdare e-tjänster. Nämnden upplever att måluppfyllelsen är relativt god.

Av årsbokslutet framgår inget rörande arbetet kring struktur för och uppföljning av intern kontroll. Resultat av brukarundersökningar presenteras, med ett gott resultat.

Slutligen omfattar årsredovisningen även avsnitt där det ekonomiska utfallet analyseras kort samt ett avsnitt där nämndens framtid och dess kommande utmaningar berörs. Nämnden har tidigare ställts inför utmaningar med kraftiga volymökningar. Inför 2018 prognostiserar nämnden dock att antalet ensamkommande barn kommer sjunka men framhäver även den stora osäkerheten i sådan prognos då den påverkas stort av politiska ställningstaganden samt beslutsfattande i såväl Sverige som inom EU.

Vår bedömning – Årsredovisningen bedöms ge en tillräcklig redogörelse för nämndens sjunde verksamhetsår. Det är positivt att nämnden kan uppvisa en god måluppfyllelse. Dock är det vår uppfattning att nämndens arbete med intern kontroll tydligare bör redovisas. Vidare är det vår uppfattning att dokumentet inte bör benämnas årsredovisning utan istället årsbokslut. Detta då den tillämpade utformningen inte är i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

6. Överförmyndarens finansiella resultat

Utfall 2017 (tkr)

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse mot budget
Taxor och avgifter	0	0	0
Bidragsintäkter	25 968	25 102	866
Försäljning av verksamhet	30 210	30 210	0
Intäkter	56 179	55 312	866
Lönekostnader	-48 088	-52 299	4 211
Lokalkostnader	-829	-824	-5
Övriga verksamhetskostnader	-1 921	-2 142	221
Avskrivningar	-45	-47	2
Kostnader	-50 883	55 312	4 429
Nettoresultat	5 294	0	5 295

6.1. Granskning av det ekonomiska utfallet

Med utgångspunkt i vår årliga väsentlighets- och riskanalys har vi granskat det ekonomiska utfallet av årsbokslutet för räkenskapsåret 2017. Analyser har genomförts avseende intäkter och kostnader jämfört mot föregående år och budget.

6.2. Intäkter

Årets intäkter uppgår till 56 179 tkr vilket är 866 tkr högre än nämndens budgeterat för. Budgetavvikelsen förklaras av att återsökningsbara arvoden till gode män för ensamkommande barn varit högre än förväntat.

6.3. Kostnader

Nämndens kostnader uppgår sammantaget till 50 883 tkr och understiger nämndens budget med 4 420 tkr. Den stora avvikelsen hänför sig till att överförmyndarnämnden sänkt arvodet för gode män för ensamkommande barn.

Vår bedömning – Granskningen av intäkter och kostnader har inte föranlett några väsentliga noteringar. Under året förekommer budgetavvikelse för såväl intäkter som kostnader. Det är vår bedömning att verksamheten per balansdagen 2017-12-31 uppvisar ekonomisk balans.

7. Övriga noteringar

Nämnden följer i allt väsentligt Haninge kommuns struktur för intern kontroll. Väsentliga processer finns dokumenterade på ett övergripande sätt.

8. Slutsats

Vår uppfattning är att det redovisade finansiella utfallet samt att nämndens verksamhetsberättelse, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av den gemensamma nämndens verksamhet under år 2017.

Stockholm den

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor